

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 29 marca 2019 r.

NK-KE.431.5.2019.KL

Pan
Andrzej Pyrz
Wójt Gminy Chojnów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach od 23 do 25 stycznia 2019 r., na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie², a także na podstawie imiennych upoważnień Wojewody Dolnośląskiego z dnia 17 stycznia 2019 r. nr: NK-KE.0030.8.2019.KL oraz NK-KE.0030.9.2019.KL zespół kontrolny z Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, w składzie:

- Katarzyna Lipke – inspektor wojewódzki (przewodnicząca zespołu kontrolnego),
  - Danuta Frydlewicz – Pierucka – inspektor wojewódzki,
- przeprowadził w Urzędzie Gminy Chojnów (ul. Fabryczna 1, 59-225 Chojnów), kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej polegających na:
- prowadzeniu spraw dotyczących dowodów osobistych na podstawie ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych³ – zwanej dalej u.d.o.,
  - prowadzeniu spraw dotyczących ewidencji ludności na podstawie ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności⁴ – zwanej dalej u.e.l.,
  - realizacji zadań z zakresu rejestracji i kwalifikacji wojskowej na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej⁵ – zwanej dalej u.p.o.o.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym w dniu 13 grudnia 2018 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2019 r. nr NK-KE.430.18.2018.DD.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów:

---

¹ Dz.U. Nr 185, poz. 1092.

² Dz.U. z 2017 r. poz. 2234 ze zm.

³ Dz.U. z 2017 r. poz. 1464 ze zm.

⁴ Dz.U. z 2018 r. poz. 1382 ze zm.

⁵ Dz.U. z 2018 r. poz. 1459 ze zm.

1. Ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych, tj.:

- realizacja obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych,
- udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi.

2. Ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, tj.:

- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
- terminowość prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
- wykonywanie czynności materialno-technicznych w postaci przyjęcia i zarejestrowania zgłoszeń meldunkowych,
- wydawanie przez organ gminy zaświadczeń z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców,
- terminowość załatwiania spraw dotyczących wydawania zaświadczeń z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców,
- udostępnianie danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru zamieszkania cudzoziemców.

3. Ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, tj.:

- realizacja obowiązków dotyczących rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej,
- terminowość wykonywania obowiązków dotyczących rejestracji,
- realizacja obowiązków dotyczących kwalifikacji wojskowej,
- terminowość wykonywania obowiązków dotyczących kwalifikacji wojskowej.

Okres objęty kontrolą:

- od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli w przedmiocie: dowody osobiste, ewidencja ludności,
- od 1 października 2017 r. do dnia kontroli w przedmiocie: rejestracja i kwalifikacja wojskowa.

W okresie kontrolowanym funkcję kierownika Urzędu sprawował Pan Andrzej Pyrz – Wójt Gminy Chojnów. Sprawy z kontrolowanego zakresu realizowane były przez:

- Panią Annę Stykałą – inspektora ds. ewidencji ludności, dowodów osobistych, pełnomocnika ds. informacji niejawnych,
- Panią Annę Kanię – inspektora ds. oświaty,
- Panią Karolinę Zatwarnicką – inspektora ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych,
- Sławomira Tęczę - inspektora ds. planowania przestrzennego (dot. rejestracji i kwalifikacji wojskowej, od dnia 28 listopada 2018 r.)
- Pana Grzegorza Styrkowca – inspektora ds. planowania przestrzennego, obecnie: zastępca Wójta Gminy (dot. rejestracji i kwalifikacji wojskowej).

Realizację przez Wójta Gminy Chojnów zadań z zakresu administracji rządowej należy ocenić:

- I. negatywnie – w zakresie dowodów osobistych***
- II. pozytywnie z nieprawidłowościami – w zakresie ewidencji ludności***
- III. negatywnie – w zakresie rejestracji i kwalifikacji wojskowej***

Pismem nr NK-KE.431.5.2019.KL z dnia 8 marca 2019 r. przekazano kierownikowi jednostki kontrolowanej projekt wystąpienia pokontrolnego, do którego w ustawowym terminie z up. Wójta Sekretarz Gminy Pani Honorata Tajchman-Rękoś wniosła pisemne, umotywowane zastrzeżenia, o których mowa w art. 40 ust. 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej. Przedmiotowe zastrzeżenia zostały oddalone w całości.

Wobec powyższego przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne, zgodnie z dyspozycją art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

USTALENIA KONTROLI

DOWODY OSOBISTE

Realizacja obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych

Kontroli poddano 20 kopert dowodowych dotyczących dowodów osobistych wydanych od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli o następujących seriach i numerach: CHM 781..., CHK 156..., CHH 621..., CHF 595..., CHD 914..., CGN 722..., CHR 072..., CHN 051..., CIA 601..., CHZ 019..., CHZ 404..., CIA 401..., CHZ 586..., CIB 604..., CHF 995..., CHH 121..., CCS 762..., CHJ 981..., CHY 173..., CHB 143...

Na tej podstawie ustalono, co następuje.

Wnioski o wydanie dowodu osobistego składały uprawnione osoby, zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych w związku z § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 stycznia 2015 r. w sprawie wzoru dowodu osobistego oraz sposobu i trybu postępowania w sprawie wydawania dowodów osobistych, ich utraty, uszkodzenia, unieważnienia i zwrotu⁶ – zwanego dalej r.d.o. W przypadku wydawania dowodu osobistego dla osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych (pięć przypadków) wniosek składał rodzic lub opiekun prawny.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że do wszystkich wniosków została dołączona prawidłowa fotografia odzwierciedlająca, w sposób niebudzący uzasadnionych wątpliwości, wizerunek twarzy osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, zgodnie z art. 29 ust. 1 u.d.o. oraz § 7 r.d.o.

Kontrola wykazała, że wszystkie podania były kompletne. Ponadto na wszystkich wnioskach znajdowała się adnotacja urzędowa o sposobie ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego (na podstawie poprzedniego dowodu, paszportu bądź dostępnych rejestrów). W przypadku, gdy wniosek został złożony w postaci elektronicznej, adnotację odnotowano na formularzu odbioru dowodu osobistego. Powyższe jest zgodne z § 9 r.d.o.⁷ Wyjątek stanowił wniosek o wydanie dowodu osobistego

---

⁶ Dz.U. poz. 212.

⁷ Tożsamość osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego ustala się na podstawie przedłożonego przez wnioskodawcę dotychczasowego dowodu osobistego lub ważnego dokumentu paszportowego tej osoby, a w przypadku osób, które nabyły obywatelstwo polskie, na podstawie posiadanego dokumentu podróży lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość. Ponadto w ustępie 2. prowadząca doprecyzowuje, że jeżeli osoba ubiegająca się o wydanie dowodu osobistego nie posiada dokumentu, o którym mowa powyżej, organ gminy ustala jej tożsamość na podstawie danych zawartych w dostępnych w rejestrach publicznych. W przypadku gdy wniosek jest składany w postaci elektronicznej, tożsamość osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego potwierdza się przy odbiorze dowodu osobistego (ust. 3). Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio. Organ gminy na wniosku

o nr CHJ 981... Wniosek w imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych został złożony przez matkę w formie dokumentu elektronicznego. Organ gminy na formularzu odbioru dowodu osobistego odnotował w formie adnotacji sposób ustalenia tożsamości wnioskodawcy, a nie sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, tj. dziecka. Powyższe stanowi naruszenie § 9 r.d.o.

Dwie ze skontrolowanych kopert dowodowych zawierały zgłoszenia utraty dowodu osobistego (CIA 401..., CIB 604...) a jedna koperta zawierała zgłoszenie uszkodzenia dowodu osobistego (CHZ 586...). Zgodnie z § 18 r.d.o. posiadaczowi dowodu osobistego, który dokonał osobistego zgłoszenia w organie gminy utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego, wydaje się zaświadczenie o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego. Wobec powyższego, w toku czynności kontrolnych ustalono, iż przedmiotowe zaświadczenia są przechowywane *ad acta* w kopertach dowodowych. Powyższe jest zgodne z § 60 ust. 4 Instrukcji kancelaryjnej będącej załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych⁸, zwanej dalej Instrukcją kancelaryjną, zgodnie z którą prowadzący sprawę włącza do akt sprawy podpisany egzemplarz pisma wychodzącego przeznaczony do włączenia do akt. W sprawie, w której zgłoszono uszkodzenie dowodu osobistego, w kopercie dowodowej znajdował się uszkodzony dokument, co jest zgodne z § 16 ust. 3 r.d.o.⁹ W trakcie kontroli ustalono, że w przedmiotowych sprawach unieważnienie dowodów osobistych nastąpiło z dniem zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dokumentu, co jest zgodne z art. 50 ust. 3 pkt 1 u.d.o.¹⁰

Ustalono, że we wszystkich przypadkach pracownik prawidłowo wprowadził do Rejestru Dowodów Osobistych informacje o nowym dokumencie. Odbiór dowodu osobistego był dokonywany osobiście w siedzibie organu gminy (art. 30 ust. 1 u.d.o.). W przypadku dowodu osobistego wydanego osobie nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych, dowód odbierał rodzic albo opiekun prawny (§ 12 ust. 1 i 2 r.d.o). Odbiór dokumentu tożsamości był każdorazowo potwierdzany na formularzu odbioru dowodu osobistego, zgodnie z art. 31 ust. 1 i 2 u.d.o. i § 13 ust. 1 r.d.o.

[dowód: akta kontroli str.: 61-137]

W trakcie kontroli ustalono, że dokumentację związaną z dowodami osobistymi, sporządzoną w formie papierowej, przechowuje się w szafach zapewniających jej zabezpieczenie przed udostępnieniem osobom nieupoważnionym, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Dokumentacja ta zgrupowana jest w kopertach dowodowych oznaczonych imieniem i nazwiskiem osoby, imieniem ojca, datą urodzenia, numerem PESEL oraz serią i numerem dowodu osobistego, czyli zgodnie z przepisami art. 62 ust. 3 u.d.o. Nieodebrane dowody osobiste po upływie 6 miesięcy od dnia ich wydania, zgodnie z art. 62 ust. 4 pkt 2

---

odnotowuje w formie adnotacji sposób ustalenia tożsamości osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego, a w przypadku, o którym mowa w ust. 3, na formularzu odbioru dowodu osobistego.

⁸ Dz.U. Nr 14, poz. 67 ze zm.

⁹ Do zgłoszenia uszkodzenia dowodu osobistego załącza się uszkodzony dowód osobisty.

¹⁰ Unieważnienie dowodu osobistego następuje z dniem zgłoszenia do organu dowolnej gminy lub placówki konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej utraty lub uszkodzenia dowodu osobistego przez jego posiadacza lub przekazania do organu dowolnej gminy lub do placówki konsularnej Rzeczypospolitej Polskiej przez osobę trzecią znalezionej cudzego dowodu osobistego.

u.d.o.¹¹, przechowywane są w kopertach dowodowych posiadaczy dowodów osobistych. Dokumentacja dotycząca dowodów osobistych sporządzona w formie elektronicznej przechowywana jest w systemach teleinformatycznych organu, zgodnie z art. 62 ust. 2 u.d.o., tj. w sposób uniemożliwiający jej modyfikację lub usunięcie.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące realizacji obowiązków organu gminy w zakresie wydawania dowodów osobistych oceniono **pozytywnie**.

Udostępnianie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi

Kontroli poddano 5 spraw z zakresu udostępniania danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz 4 sprawy z zakresu udostępniania dokumentacji związanej z dowodami osobistymi, tj. 100% spraw z ww. zakresu.

W trakcie kontroli ustalono, iż w pięciu sprawach kompletne wnioski zostały złożone na właściwych formularzach, zgodnie z § 1 pkt 1 i 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 października 2011 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi¹². Na cztery wnioski udzielono odpowiedzi zgodnej z zakresem żądania wnioskodawcy i tylko w takim zakresie, w jakim wnioskodawca wykazał uprawnienia do ich otrzymania.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w sprawach nr SO.5345.RDO.8.2018.AS, SO.5345.1.180.2018.AS, SO.5345.RDO.6.2018.AS oraz SO.5345.RDO.4.2018.AS wnioski o udostępnienie danych z RDO lub o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi zostały złożone na nieprawidłowych formularzach, niezgodnych z wzorami wniosków będącymi załącznikami nr 1 i 4 do ww. rozporządzenia. Pomimo to, organ nie wezwał wnioskodawców, na podstawie art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹³, dalej zwanej k.p.a., do uzupełnienia braków formalnych podania w postaci złożenia wniosku na prawidłowym formularzu, w terminie nie krótszym niż siedem dni od daty otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia podania bez rozpatrzenia. Powyższe zaniechanie stanowi naruszenie wskazanego przepisu.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że w 4 sprawach organ udostępniał dane niezgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy, tj. w odpowiedziach na wnioski udostępniał informacje, o które strona nie wnioskowała. Zamieszczona poniżej tabela przedstawia sprawy, w których udostępniony zakres danych był niezgodny z żądaniem wnioskodawcy.

Lp.	nr sprawy	żądane dane/dokumenty	dane udostępnione
1.	SO.5345.1.180.2018.AS (wniosek złożony na	- podanie informacji, czy dokument o nr	- powód i data unieważnienia DO nr AWG 090...

¹¹ art. 62 ust. 4 pkt 2 u.d.o.: W kopercie dowodowej przechowuje się w szczególności nieodebrane dowody osobiste po upływie 6 miesięcy od dnia ich wydania.

¹² Dz.U. z 2015 r. poz. 1604.

¹³ Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.

	nieprawidłowym formularzu)	AWG090... został zgłoszony jako utracony, jeśli tak to w jakich okolicznościach, - czy dokument został unieważniony, - czy został wydany nowy dokument i czy został odebrany	- seria i nr aktualnego DO - data ważności aktualnego DO
2.	SO.5345.RDO.6.2018.AS (wniosek złożony na nieprawidłowym formularzu)	- podanie informacji, czy posiadacz DO o nr AYE 026... zgłosił jego utratę, jeśli tak to kiedy i czy wskazał okoliczności utraty, - podanie informacji, czy wydano nowy DO	- data zgłoszenia utraty DO nr AYE 026... - informacja o braku okoliczności utraty ww. DO - seria i nr aktualnego DO - data wydania aktualnego DO
3.	SO.5345.RDO.5.2018.AS	- seria i nr aktualnego DO - wizerunek twarzy	- informacja o braku aktualnego DO - informacja o niezłożeniu wniosku o wydanie nowego DO
4.	SO.5345.RDO.1.2018.AS	- seria i nr aktualnego DO - wizerunek twarzy	- seria i nr aktualnego DO - wizerunek twarzy - drugie imię

Wobec powyższego należy wskazać, iż organ administracji publicznej, zgodnie z art. 72 u.d.o. powinien udzielać odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych w konkretnej sprawie, w zakresie zgodnym z żądaniem podmiotu wnoszącego i tylko w takim zakresie, w jakim wnioskodawca wykaże uprawnienia do ich otrzymania. W sprawach wymienionych w powyższej tabeli naruszony został przytoczony przepis prawa. Oprócz tego, w odpowiedziach na wnioski podawano nieprawidłową podstawę prawną udostępniania danych z RDO¹⁴.

Ponadto ustalono, iż w części pism będących odpowiedzią na wnioski o udostępnianie danych i udostępnienie dokumentacji, w nagłówkach błędnie wskazywano oznaczenie aparatu pomocniczego organu gminy, tj. Urzędu Gminy Chojnów, zamiast Wójta Gminy Chojnów. W toku kontroli stwierdzono, iż Pani Anna Stykała, pracująca na stanowisku inspektora ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych, podpisywała dokumenty będące odpowiedziami na przedmiotowe wnioski „z up. Wójta”. Ustalono, iż pracownik posiada upoważnienie Wójta Gminy Chojnów (z dnia 8 lutego 2011 r.) wydane na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹⁵ oraz art. 268a k.p.a. do podpisywania w imieniu Wójta korespondencji bieżącej, podpisywania zaświadczeń, wniosków o wydanie dowodu osobistego oraz działania w imieniu Wójta we wszystkich czynnościach wymaganych

¹⁴ SO.5345.RDO.1.2019.AS, SO.5345.1.180.2018.AS, SO.5345.RDO.5.2018.AS, SO.5345.RDO.1.2018.AS.

¹⁵ Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm. art. 33 ust. 1: Wójt wykonuje zadania przy pomocy urzędu gminy.

w postępowaniach sądowych w sprawach przed sądem dotyczących ustanowienia kuratora dla nieobecnych w postępowaniach o wymeldowanie. Wobec powyższego należy wyjaśnić, że udostępnianie danych jednostkowych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz udostępnianie dokumentacji związanej z dowodami osobistymi nie są czynnościami związanymi z zakresem przedmiotowego upoważnienia. Tym samym stwierdzić należy, iż Pani Anna Stykała nie posiada stosownego upoważnienia do podpisywania ww. dokumentów. Powyższe stanowi naruszenie art. 65 ust. 1 i 3 oraz art. 75 ust. 1 ustawy o dowodach osobistych.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że wszystkie wnioski nie podlegały opłacie za udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi na podstawie art. 73 ust. 1 lub art. 75 ust. 4 u.d.o. Niemniej jednak zauważyć należy, iż w odpowiedziach na wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodem osobistym¹⁶ wskazywano nieprawidłową podstawę prawną nieodpłatnego udostępnienia dokumentacji, tj. art. 73 ust. 1 u.d.o. zamiast art. 75 ust. 4 u.d.o. oraz nieprawidłową podstawę prawną nieodpłatnego udostępniania danych z RDO¹⁷, tj. art. 75 ust. 4 u.d.o. zamiast art. 73 ust. 1 u.d.o.

Przyczyną ww. nieprawidłowości były odpowiednio nie dość rzetelna analiza treści wniosków, nieprzestrzeganie procedur postępowania, brak rozróżnienia trybów opisanych w art. 65 ust. 1 i 3 i art. 75 ust. 1 u.d.o. przez pracownika prowadzącego przedmiotowe sprawy oraz niewystarczający nadzór nad realizacją zadań.

[dowód: akta kontroli str.: 138-159]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, realizację przez Wójta Gminy Chojnów zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych w zakresie wydawania dowodów osobistych oceniono negatywnie.

EWIDENCJA LUDNOŚCI

Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych oraz terminowość realizacji spraw w tym zakresie

Kontroli poddano sprawy nr: SO.5343.1.7.2017.AS, SO.5343.1.1.2018.AS, SO.5343.1.2.2018.AS, SO.5343.1.3.2018.AS, SO.5343.1.4.2018.AS, SO.5343.1.5.2018.AS, SO.5343.1.6.2018.AS, SO.5343.1.7.2018.AS, SO.5343.1.8.2018.AS, SO.5343.1.9.2018.AS oraz SO.5343.1.10.2018.AS. Na tej podstawie stwierdzono, co następuje.

Organ gminy weryfikował wpływające wnioski pod względem formalnym oraz prawidłowo co do zasady ustalał strony postępowania. Zauważyć jednak należy, że z załączonych do akt spraw tytułów prawnych do lokalu (aktów notarialnych) nie wynikają¹⁸ adresy nieruchomości. W konsekwencji nie można ustalić, czy podmiot wnioskujący dysponuje tytułem prawnym do lokalu, z którego żąda wymeldowania osoby. W toku kontroli pracownik wyjaśnił, że adresy nieruchomości weryfikowane są w Wydziale Podatkowym Urzędu Gminy.

---

¹⁶ SO.5345.RDO.8.2018.AS.

¹⁷ SO.5345.RDO.1.2019.AS, SO.5345.1.180.2018.AS, SO.5345.RDO.1.2018.AS.

¹⁸ Wyjątek stanowi sprawa SO.5343.1.1.2018.AS.

Na potwierdzenie przedstawiono wydruki z informacji z rejestru gruntów (sporządzone podczas kontroli).

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż zgodnie z art. 72 § 1 k.p.a. czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności. Dokonując w dostępnych rejestrach weryfikacji prawidłowości adresu, a w konsekwencji uprawnień wnioskodawcy do zainicjowania postępowania o wymeldowanie osoby z lokalu, należy każdorazowo odnotować ten fakt w aktach sprawy, zgodnie z art. 72 § 1 k.p.a. Zaniechanie tej czynności stanowi naruszenie ww. przepisu prawa.

W sprawie nr SO.5343.1.9.2018.AS organ gminy pominął współwłaściciela lokalu. Zarówno zawiadomienie o wszczęciu postępowania, jak i decyzja administracyjna zostały skierowane do wnioskodawcy, choć z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy wynika, że lokal należy do małżonków.

Dyspozycja art. 35 u.e.l. stanowi, że organ gminy wydaje z urzędu lub na wniosek właściciela lub innego podmiotu dysponującego tytułem prawnym do lokalu decyzję w sprawie wymeldowania obywatela polskiego, który opuścił miejsce pobytu stałego albo opuścił miejsce pobytu czasowego przed upływem deklarowanego okresu pobytu i nie dopełnił obowiązku wymeldowania się. Stroną w postępowaniu o wymeldowanie w trybie administracyjnym będzie zatem każdy właściciel mieszkania lub inna osoba, która dysponuje tytułem prawnym do nieruchomości¹⁹. Organ gminy zobowiązany jest ustalić wszystkie strony postępowania. Zgodnie z art. 61 § 4 k.p.a. o wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie. Organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań (art. 10 § 1 k.p.a.). Prowadzenie postępowania z pominięciem strony stanowić może podstawę do wznowienia postępowania. Zgodnie bowiem z art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a. w sprawie zakończonej decyzją ostateczną wznawia się postępowanie, jeżeli strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu. W analizowanej sprawie naruszony został przepis art. 35 u.e.l. w związku z art. 28 k.p.a.

W toku kontroli stwierdzono praktykę sporządzania zaświadczeń zawierających dane osoby, której obowiązku meldunkowego dotyczyło postępowanie. Zaświadczenia wydano na podstawie art. 45 ust. 2 u.e.l. oraz zostały podpisane przez pracownika „z up. Wójta”. Pośród wymienionych danych wskazano: imiona, nazwisko, imię ojca, datę i miejsce urodzenia, PESEL oraz adres zameldowania wraz z datą. W tej kwestii, w sprawie nr SO.5343.1.7.2017.AS poproszono pracownika o wyjaśnienie, który wskazał, że:

„Wydruk zaświadczenia o zameldowaniu (...) sporządzono jako dowód w sprawie mający faktycznie potwierdzić zameldowanie pod wskazanym we wniosku adresem.”

Wobec powyższego wyjaśnić należy, że zgodnie z art. 45 ust. 2 u.e.l. organ gminy wydaje zaświadczenie z rejestru mieszkańców na wniosek. Skoro w analizowanych sprawach uprawniony podmiot nie wnioskował o wydanie zaświadczenia, to nieprawidłowym jest sporządzanie takiego dokumentu. Jeżeli natomiast przedmiotowe wydruki należy traktować

---

¹⁹ Uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 grudnia 2011 r., sygn. akt II OPS 1/11.

jako notatki służbowe potwierdzające adres zameldowania osoby, której obowiązku meldunkowego dotyczyło postępowanie, to powinny być one sporządzone zgodnie z art. 72 § 1 k.p.a., który stanowi, że czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności. Wydanie zaświadczeń na podstawie art. 45 ust. 2 u.e.l. bez wniosku uprawnionego podmiotu stanowi naruszenie ww. przepisu prawa.

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, iż w poddanych kontroli sprawach, na każdym etapie postępowania strony miały zapewniony czynny udział (art. 10 k.p.a.). Zauważyć jednak należy, że w sprawie nr SO.5343.1.2.2018.AS skierowano do wnioskodawczynie zawiadomienie o przysługującym jej prawie wynikającym z art. 10 k.p.a. Stronie został wyznaczony 7-dniowy termin do realizacji swojego uprawnienia. Wnioskodawczynie odebrała zawiadomienie w dniu 16 marca 2018 r. Przed upływem wyznaczonego terminu organ gminy wydał decyzję (w dniu 22 marca 2018 r., a termin upływał z dniem 23 marca 2018 r.), naruszając tym samym przepis art. 10 k.p.a. Postępowania prowadzono zgodnie z żądaniem wnioskodawcy. Strony zawiadamiane były o wszczęciu postępowania, na podstawie art. 61 § 4 k.p.a. W zawiadomieniach prawidłowo pouczano o treści art. 41 k.p.a. W trakcie prowadzonych postępowań podejmowane były właściwe czynności wyjaśniające, mające na celu ustalenie stanu faktycznego.

W toku kontroli stwierdzono, że w wezwaniach skierowanych do świadków wskazywano przepis art. 51 k.p.a. Wyjaśnić zatem należy, że podstawę prawną wezwania świadka stanowi przepis art. 50 § 1 k.p.a., natomiast przepis art. 51 k.p.a. należy wskazywać w pouczeniu wezwania.

W sprawie nr SO.5343.1.7.2017 strony nie zostały zawiadomione o planowanym terminie przesłuchania świadka D.... K..... . Zgodnie z art. 79 § 1 k.p.a. strona powinna być zawiadomiona o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, biegłych lub oględzin przynajmniej na siedem dni przed terminem, bowiem ma ona prawo brać udział w przeprowadzeniu dowodu, może zadawać pytania oraz składać wyjaśnienia (§ 2). Zaniechanie tej czynności stanowi naruszenie wskazanego przepisu prawa.

Naruszenie przepisu art. 79 § 1 k.p.a miało również miejsce w sprawie nr SO.5343.1.1.2018.AS, bowiem organ gminy zawiadomił wnioskodawczynię o planowanym na dzień 30 stycznia 2018 r. przesłuchaniu świadka, jednak pismo zostało doręczone w dniu 24 stycznia 2018 r., tj. z naruszeniem siedmiodniowego terminu. Analogiczna sytuacja miała miejsce w sprawach SO.5343.1.6.2018.AS, SO.5343.1.7.2018.AS, SO.5343.1.9.2018.AS oraz SO.5343.1.10.2018.AS.

W sprawie nr SO.5343.1.7.2017 organ gminy skierował do policji pismo z dnia 30 listopada 2017 r., w którym wskazał adres K..... 59, choć postępowanie nie dotyczyło tego adresu. W tej kwestii pracownik wyjaśnił, że była to omyłka pisarska. Zauważyć jednak należy, że w piśmie z dnia 20 lutego 2018 r. organ gminy wskazał nieprawidłową podstawę prawną działania organu gminy (art. 31 zamiast art. 35 u.e.l.) oraz w sygnaturze sprawy nieprawidłowo wskazano rok (2018 zamiast 2017). W sprawach nr SO.5343.1.6.2018.AS oraz SO.5343.1.7.2018.AS w piśmie z dnia 15 maja 2018 r. błędnie wskazano przepis art. 31 u.e.l. (zamiast art. 35 u.e.l.). W decyzji nr SO.5343.1.7.2018.AS z dnia 16 maja 2018 r. w uzasadnieniu decyzji błędnie wskazano podstawę prawną orzeczenia – art. 33 u.e.l. (choć w sentencji prawidłowo wskazano art. 35 u.e.l.). Powyższe świadczą o braku należytej

staranności przy realizacji obowiązków przez pracownika. Jednocześnie wskazać należy, że znak sprawy jest stałą cechą rozpoznawczą całości akt danej sprawy i pozostaje niezmienny nawet w sytuacji, gdy sprawa nie została zakończona w danym roku (§ 5 ust. 2 oraz § 28 ust. 1 Instrukcji kancelaryjnej).

W sytuacji, gdy zaszła konieczność zapewnienia nieobecnej stronie udziału w prowadzonym postępowaniu, organ prawidłowo, na podstawie art. 34 § 1 k.p.a., wystąpił do sądu o wyznaczenie przedstawiciela. W sprawie nr SO.5343.1.9.2018.AS, w dniu 18 grudnia 2018 r. do Urzędu Gminy wpłynęło nieprawomocne postanowienie o ustanowieniu przedstawiciela dla nieobecnej strony. Tego samego dnia organ gminy doręczył osobie wskazanej w postanowieniu zawiadomienie o przysługującym stronie prawie, wynikającym z treści art. 10 k.p.a. W dniu 2 stycznia 2019 r. organ gminy wydał decyzję rozstrzygającą sprawę, którą doręczył osobie wskazanej jako przedstawiciel, choć z dokumentów nie wynika, że postanowienie sądu stało się prawomocne. Analogiczna sytuacja miała miejsce w sprawie nr SO.5343.1.2.2018.AS. Natomiast w sprawach nr SO.5343.1.6.2018.AS (dot. wymeldowania S..... G.....) oraz SO.5343.1.7.2018.AS (dot. wymeldowania A..... G.....) postępowania wszczęte zostały na wnioski tego samego wnioskodawcy (wniesione w jednym piśmie). W dniu 14 maja 2018 r. do Urzędu Gminy wpłynęło nieprawomocne postanowienie sądu o ustanowieniu kuratora dla A..... G..... . Następnego dnia organ gminy skierował do osoby wskazanej w postanowieniu zawiadomienie (na podstawie art. 61 § 4 oraz art. 10 k.p.a.). Z treści zawiadomienia wynika, że dotyczyło ono A..... G..... oraz S..... G....., choć w zakresie postępowania dotyczącego S..... nie było wydane postanowienie o ustanowieniu przedstawiciela. Dopiero w dniu 7 czerwca 2018 r. do Urzędu Gminy wpłynęło nieprawomocne postanowienie o ustanowieniu kuratora dla S..... G..... (wydane przez sąd w dniu 29 maja 2018 r.).

Zgodnie z art. 40 § 1 k.p.a. pisma doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela - temu przedstawicielowi. Wyjaśnić należy, że ustanowienie przedstawiciela dla osoby nieobecnej²⁰ dokonuje sąd na wniosek²¹ w postępowaniu nieprocesowym, wydając postanowienie²². Na postanowienie w przedmiocie ustanowienia kuratora *absentis* służy apelacja. Nieprawidłowym zatem było skierowanie zawiadomienia (na podstawie art. 10 k.p.a.) oraz decyzji do osoby wskazanej w postanowieniu, które nie miało przymiotu prawomocności.

Wszczęte postępowania administracyjne zakończone zostały wydaniem decyzji, które zgodnie z art. 107 k.p.a. zawierały: datę wydania, oznaczenie organu i strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie, pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych, podpis oraz pieczęć uprawnionej osoby. W pouczeniu decyzji brak informacji o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, co stanowi naruszenie art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a.

W sprawach, w których zaistniały przesłanki do umorzenia postępowania organ gminy prawidłowo wydał decyzję na podstawie art. 105 § 1 k.p.a., przy czym w podstawie prawnej pominięto przepis art. 35 u.e.l. W konsekwencji podstawa prawna rozstrzygnięcia jest niepełna. Powyższe stanowi naruszenie art. 107 § 1 pkt 4 k.p.a.

---

²⁰ Art. 184 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 682 ze zm.).

²¹ Art. 601 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks Postępowania Cywilnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1360 ze zm.), zwany dalej k.p.c.

²² Art. 516 k.p.c.

We wszystkich sprawach, w których było wymagane uiszczenie opłaty skarbowej, do akt załączony został dokument potwierdzający jej wpłatę w wysokości 10 zł, zgodnie z ust. 53 części I załącznika do ustawy o opłacie skarbowej²³ oraz zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej²⁴. W sprawach nr SO.5343.1.6.2018 oraz SO.5343.1.7.2018 zostały przeprowadzone odrębne postępowania zakończone wydaniem odrębnych decyzji, przy czym wnioskodawca w jednym piśmie wniósł o wymeldowanie 2 osób. Wnioskodawczyni uiszczyła opłatę skarbową w wysokości 10 zł. Organ gminy nie podjął czynności wyjaśniających na podstawie art. 261 §1 k.p.a., czym naruszył wskazany przepis prawa. Na decyzjach rozstrzygających sprawy umieszczona jest adnotacja, o której mowa w art. 8 ust. 3 ww. ustawy i § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zapłaty opłaty skarbowej.

W sprawach SO.5343.1.4.2018.AS i SO.5343.1.5.2018.AS wydane zostały decyzje o umorzeniu postępowania. Mając na uwadze, że wnioskodawca uiszczył opłatę skarbową w wysokości 10 zł za wydanie decyzji o wymeldowaniu, zasadnym byłoby poinformować go o możliwości złożenia wniosku o zwrot opłaty skarbowej (art. 9 ust. 2 w związku z art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy o opłacie skarbowej), bowiem decyzja o umorzeniu postępowania jest zwolniona z obowiązku zapłaty (cz. I. ust. 53 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej, pkt 1 wykazu dot. zwolnień). Analogiczna sytuacja miała miejsce w sprawach: SO.5343.1.1.2018.AS, SO.5343.1.3.2018.AS, SO.5343.1.8.2018.AS, SO.5343.1.10.2018.AS.

W aktach wszystkich analizowanych spraw znajdują się metryki, co jest zgodne z art. 66a k.p.a.

Odnosząc się do terminowości załatwiania spraw ustalono, że postępowania prowadzone są terminowo. Organ gminy kierował do stron zawiadomienie na podstawie art. 36 k.p.a., wskazując przy tym nowy termin załatwienia sprawy oraz podając przyczyny zwłoki. Jednak w żadnym zawiadomieniu nie pouczone strony o prawie do wniesienia ponaglenia, co stanowi naruszenie art. 36 § 1 k.p.a.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących procedur.

[dowód: akta kontroli str.: 160-359]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**, natomiast zagadnienie dotyczące terminowości realizacji spraw w tym zakresie oceniono **pozytywnie**.

Wykonywanie czynności materialno-technicznych w postaci przyjęcia i zarejestrowania zgłoszeń meldunkowych

Kontroli poddano 30 formularzy meldunkowych, przyjętych w kontrolowanym okresie, tj. 15 zgłoszeń pobytu stałego oraz 15 zgłoszeń pobytu czasowego.

Stwierdzono, że wszystkie analizowane zgłoszenia meldunkowe zostały dokonane na właściwych formularzach, zgodnie z obowiązującymi wzorami i zawierały wszystkie dane

---

²³ Wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiący załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1827 ze zm.).

²⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie zapłaty opłaty skarbowej z dnia 28 września 2007 r. (Dz.U. Nr 187, poz. 1330).

przewidziane przepisami prawa (art. 28 ust. 1 i art. 30 ust. 1 i 2 u.e.l.), a także prawidłowe potwierdzenia faktu pobytu osoby w lokalu (art. 28 ust. 2 u.e.l., § 4 ust. 4 rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykorzystywaniu obowiązku meldunkowego²⁵). Na formularzach zgłoszenia pobytu umieszczano adnotację o tytule prawnym do lokalu, co stanowi poprawną praktykę.

W przypadku osób nieposiadających zdolności do czynności prawnych lub posiadających ograniczoną zdolność do czynności prawnych obowiązek meldunkowy wykonywały osoby, o których mowa w art. 24 ust. 3 u.e.l.²⁶. Wyjątek stanowi zgłoszenie pobytu stałego P..... M..... (ur. 2004 r.). Na formularzu brak podpisu rodzica (zgłoszenie zawiera podpis dziecka). Powyższe stanowi naruszenie art. 24 ust. 3 u.e.l., zgodnie z którym za osobę nieposiadającą zdolności do czynności prawnych lub posiadającą ograniczoną zdolność do czynności prawnych obowiązek meldunkowy wykonuje jej przedstawiciel ustawowy, opiekun prawny lub inna osoba sprawująca nad nią faktyczną opiekę w miejscu ich wspólnego pobytu.

Pośród analizowanych spraw nie stwierdzono przypadku dokonania obowiązku meldunkowego przez pełnomocnika. Natomiast w 5 sprawach²⁷ (w tym 3 dotyczyły zgłoszenia pobytu dzieci), w miejscu przeznaczonym na dane pełnomocnika uzupełnione zostały dane osób realizujących obowiązek meldunkowy za dzieci, tj. rodziców, osoby dysponującej tytułem prawnym do lokalu, która potwierdziła fakt pobytu osoby w lokalu²⁸ lub innej osoby. Wobec powyższego wyjaśnić należy, że rodzic jest przedstawicielem ustawowym dziecka, a nie jego pełnomocnikiem. Realizując zatem obowiązek meldunkowy zgodnie z art. 24 ust. 3 u.e.l. nie powinien wypełniać rubryki przeznaczonej na dane pełnomocnika. Natomiast w przypadku, gdy za osobę posiadającą pełną zdolność do czynności prawnych obowiązek meldunkowy realizuje pełnomocnik – zobligowany jest on do złożenia podpisu na formularzu, w miejscu przeznaczonym na „*własnoręczny, czytelny podpis osoby zgłaszającej*”. Mając na uwadze, iż na formularzach zgłoszenia pobytu I.... M..... oraz H.... S..... widnieją ich podpisy, to należało przyjąć, że osoby te dokonały osobistego zgłoszenia pobytu, a osoba potwierdzająca fakt pobytu (dot. zgłoszenia I.... M.....) nie była jej pełnomocnikiem. Nieprawidłowo zatem została wypełniona rubryka dotycząca danych pełnomocnika. Pracownik przyjmując formularz zgłoszenia pobytu zobligowany jest dokonać weryfikacji prawidłowości wypełnienia formularza, a w przypadku nieprawidłowości poinformować o tym zgłaszającego. Zaniechanie tej czynności stanowi o braku należytej staranności przy realizacji obowiązków.

Przepis art. 32 ust. 1 u.e.l. stanowi, iż osobie dopełniającej obowiązku zameldowania na pobyt stały, organ dokonujący zameldowania wydaje z urzędu zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt stały. Natomiast organ dokonujący zameldowania na pobyt czasowy wydaje osobie, na jej wniosek, zaświadczenie o zameldowaniu na pobyt czasowy (ust. 2 ww. przepisu). Podczas kontroli ustalono, iż wszystkim osobom, które dokonywały zameldowania na pobyt stały organ z urzędu wydawał stosowne zaświadczenie. Na egzemplarzu zaświadczenia

---

²⁵ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego (Dz.U. z 2017 r. poz. 2411) – obowiązujące od dnia 1 stycznia 2018 r.

²⁶ Zgłoszenie pobytu stałego: L.... R....., M..... S....., A..... Z..... oraz zgłoszenia pobytu czasowego: K..... T....., O.... K....., J..... M..... oraz A..... H.....

²⁷ Zgłoszenie pobytu czasowego O..... K..... i I..... M..... oraz zgłoszenie pobytu stałego M..... S....., A..... Z..... oraz H..... S.....

²⁸ Dot. zgłoszenia pobytu I..... M.....

przeznaczonym do włączenia do akt sprawy znajdują się pokwitowania odbioru, przy czym w 3 sprawach²⁹ obok podpisu brak daty. Zgodnie z art. 46 §1 k.p.a. odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Natomiast w przypadku, gdy odbierający pismo uchyla się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo i przyczynę braku jej podpisu (art. 46 §2 k.p.a.).

W wyniku losowego doboru próby do kontroli nie stwierdzono przypadku, w którym osoba dopełniająca zgłoszenia pobytu czasowego wystąpiła z żądaniem wydania jej zaświadczenia, o którym mowa w art. 32 ust. 2 u.e.l. Wobec powyższego poproszono pracownika o przedstawienie przykładowej sprawy, w której osoba żądała wydania zaświadczenia na podstawie art. 32 ust. 2 u.e.l.³⁰ Na tej podstawie stwierdzono, że zaświadczenie zostało wydane na wniosek osoby dokonującej zgłoszenia oraz zawiera dane wskazane w art. 32 ust. 3 u.e.l. Niemniej zauważyć należy, że we wniosku wnioskodawca wskazał, że żąda potwierdzenia również imienia ojca. Informacja ta nie została zawarta w wydanym zaświadczeniu, jak również nie znajduje się w katalogu danych, które zawierać powinno zaświadczenie wydane na podstawie art. 32 ust. 2 u.e.l. Organ gminy zobligowany był do podjęcia czynności wyjaśniających i w zależności od ustaleń wydać zaświadczenie na podstawie art. 32 lub art. 45 u.e.l. Zaniechanie tej czynności stanowi naruszenie art. 50 k.p.a.

W toku kontroli stwierdzono, że na 4 zaświadczeniach o zameldowaniu na pobyt stały, obok podpisu urzędnika nieprawidłowo umieszczono pieczęć aparatu pomocniczego (Urzędu Gminy w Chojnowie) zamiast oznaczenia organu gminy (Wójta Gminy Chojnów). Powyższe stanowi naruszenie §1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego³¹.

Ustalono, że zaświadczenia podpisane zostały przez upoważnione osoby.

Ponadto kontrola wykazała, że po przyjęciu zgłoszenia meldunkowego do rejestru wprowadzane są prawidłowe dane przewidziane przepisami prawa.

[dowód: akta kontroli str.: 360-409]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz przyjęte w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące wykonywania czynności materialno-technicznej w postaci przyjęcia i zarejestrowania zgłoszeń meldunkowych oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Wydawanie przez organ gminy zaświadczeń z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców, a także terminowość prowadzenia spraw w tym zakresie

Kontroli poddano 15 zaświadczeń wydanych z rejestru mieszkańców oraz rejestru zamieszkania cudzoziemców³².

²⁹ Dot. zgłoszenia pobytu stałego A..... F....., Ł..... Ł..... oraz P..... K..... .

³⁰ Wniosek K..... N..... .

³¹ Dz.U. z 2017 r., poz. 2411.

³² SO.5345.2.5.2018.AS, SO.5345.2.21.2018.AS, SO.5345.2.29.2018, SO.5345.2.124.2018, SO.5345.2.129.2018.AS, SO.5345.2.135.2018.AS, SO.5345.2.141.2018.AS, SO.5345.2.165.2018.AS, SO.5345.2.194.2018.AS, SO.5345.2.201.2018.AS, SO.5345.2.212.2018.AS, SO.5345.2.231.2018.AS, SO.5345.2.238.2018.AS, SO.5345.2.240.2018.AS, SO.5345.2.9.2019.AS.

W toku kontroli stwierdzono, że zaświadczenia zostały wydane w odpowiedzi na kompletne wnioski, złożone w formie pisemnej, przez osoby do tego uprawnione.

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, że organ wydawał zaświadczenia zgodnie z żądaniem wnioskodawcy, przy czym w 6 sprawach³³ organ gminy w wydanym zaświadczeniu zawarł drugie imię, choć wnioskodawca nie żądał potwierdzenia w tym zakresie.

Wobec powyższego, wyjaśnić należy, iż zgodnie z art. 45 ust. 2 u.e.l. organ gminy na wniosek zainteresowanej osoby jest obowiązany wydać zaświadczenie zawierające pełny odpis przetwarzanych danych dotyczących tej osoby. To wnioskodawca określa zakres danych, którego potwierdzenia żąda. Wydając zaświadczenie organ gminy jest związany żądaniem uprawnianego podmiotu. Wydanie zaświadczenia w zakresie szerszym aniżeli żądał wnioskodawca stanowi naruszenie przepisu art. 45 ust. 2 u.e.l.

Ustalono, iż organ gminy sprawdzał obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej. W sprawach tego wymagających, do wniosków dołączone były potwierdzenia dokonania należnej wpłaty. Na wydanych zaświadczeniach znajdują się adnotacje zarówno o uiszczonej opłacie skarbowej, jak również o jej wyłączeniu lub zwolnieniu, co jest zgodne z § 4 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej³⁴.

W aktach sprawy pozostawiana była kopia egzemplarza zaświadczenia wydanego wnioskodawcy, zgodnie z § 60 ust. 4 Instrukcji kancelaryjnej. Analizowane zaświadczenia podpisane zostały z up. Wójta przez pracownika realizującego sprawy w kontrolowanym zakresie, tj. Panią Annę Stykałę – inspektora ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych, Annę Kanię – inspektora ds. oświaty oraz Karolinę Zatwarnicką – inspektora ds. kultury i rekreacji. Pracownicy posiadają upoważnienia do wydawania zaświadczeń w imieniu Wójta Gminy Chojnów.

W nagłówkach zaświadczeń nieprawidłowo umieszczano oznaczenie aparatu pomocniczego organu gminy, tj. Urzędu Gminy zamiast Wójta Gminy Chojnów. Na zaświadczeniach wskazywana jest prawidłowa podstawa prawna działania organu gminy (art. 45 ust. 2 u.e.l.).

Na wnioskach o wydanie zaświadczenia brak pieczęci wpływu pisma do organu, co stanowi naruszenie §42 ust. 2 Instrukcji kancelaryjnej. Wobec powyższego oraz mając na uwadze fakt, że wszystkie wnioski złożone zostały wg tego samego wzoru (opracowanego przez pracowników jednostki kontrolowanej) należało przyjąć, że podania składane były osobiście w siedzibie organu gminy, a w konsekwencji – datą wpływu podania do urzędu jest data wypełnienia formularza, wskazana we wniosku. Na wnioskach znajdują się potwierdzenia odbioru (doręczenia) zaświadczenia, jednak obok podpisu osoby odbierającej brak daty, co stanowi naruszenie art. 46 §1 k.p.a. Zgodnie z przywołanym przepisem odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Natomiast w przypadku, gdy odbierający pismo uchyla się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo i przyczynę braku jej podpisu (art. 46 §2 k.p.a.).

---

³³ SO.5345.2.29.2018.AS, SO.5345.2.124.2018.AS, SO.5345.2.135.2018.AS, SO.5345.2.141.2018.AS, SO.5345.2.231.2018.AS oraz SO.5345.2.238.2018.AS.

³⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz.U. Nr 187, poz. 1330).

Porównując datę wskazaną na wniosku z datą wydania zaświadczenia stwierdzić należy, że wszystkie zostały wydane terminowo, zgodnie z art. 217 §3 k.p.a., tj. bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie siedmiu dni. Zaświadczenia wydane bowiem zostały w dniu złożenia wniosków.

[dowód: akta kontroli str.: 410-424]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące wydawania zaświadczeń z rejestru mieszkańców oraz rejestru zamieszkania cudzoziemców oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**, natomiast terminowość prowadzenia spraw w powyższym zakresie należało ocenić **pozytywnie**.

Udostępnianie danych z rejestru mieszkańców i rejestru zamieszkania cudzoziemców

Kontroli poddano 15 spraw dotyczących udostępnienia danych z rejestru mieszkańców³⁵. Na tej podstawie stwierdzono, co następuje.

W 4 sprawach³⁶ wnioski zostały złożone na niewłaściwych formularzach, przy czym w sprawie nr SO.5345.1.2.2019.AS nie udostępniono danych oraz prawidłowo pouczono wnioskodawcę o możliwości zwrócenia się z wnioskiem do CDP MSWiA. W pozostałych 3 sprawach organ gminy udostępnił żądane dane pomimo braków formalnych podania. W tej kwestii pracownik wyjaśnił, że:

„Wnioski w sprawach nr SO.5345.1.3.2019.AS, SO.5345.1.4.2019.AS i SO.5345.1.5.2019.AS zostały wytworzone i wysłane w grudniu 2018 r. w czasie kiedy obowiązywała jeszcze stara ustawa. Wpłynęły do Urzędu już w nowym roku, ale uznałam, że skoro wnioskodawca zwracał się jeszcze w starym roku to nie należy wzywać go do uzupełnienia braków w postaci obowiązującego od 2019 r. wzoru.”

Wobec powyższego wyjaśnić należy, że dane z rejestru mieszkańców udostępnia się na wniosek, którego wzór został określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego³⁷ (weszło w życie w dniu 1 stycznia 2019 r.). Zgodnie z art. 61 § 3 k.p.a. datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej. Niezależnie zatem od daty wypełnienia wniosku, organ ocenia prawidłowość złożonego podania na dzień wpływu pisma do urzędu. Mając na uwadze, że wnioski (pochodzące od podmiotów profesjonalnych) wpłynęły po dniu 1 stycznia 2019 r., należało wezwać wnioskodawców na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. do uzupełnienia braków formalnych podania poprzez złożenie wniosku na obowiązującym formularzu. Zaniechanie tej czynności stanowi naruszenie ww. przepisu prawa.

---

³⁵ SO.5345.1.254.2018.AS, SO.5345.1.1.2019.AS, SO.5345.1.2.2019.AS, SO.5345.1.3.2019.AS, SO.5345.1.4.2019.AS, SO.5345.1.5.2019.AS, SO.5345.1.274.2018.AS, SO.5345.1.307.2018.AS, SO.5345.1.70.2018, SO.5345.1.92.2018.AS, SO.5345.1.124.2018.AS, SO.5345.1.140.2018.AS, SO.5345.1.162.2018.AS, SO.5345.1.335.2018.AS, SO.5345.1.364.2018.AS.

³⁶ SO.5345.1.2.2019.AS, SO.5345.1.3.2019.AS, SO.5345.1.4.2019.AS oraz SO.5345.1.5.2019.AS

³⁷ Dz.U. z 2018 r., poz. 2523.

Ponadto w 3 sprawach³⁸ wnioskodawcy wniesli o podanie m. in. informacji o zgonie osoby³⁹, której wniosek dotyczył. Wobec faktu pozostawiania osób przy życiu organ gminy nie był w posiadaniu żądanych danych, lecz w odpowiedzi na wniosek zupełnie pominął tę kwestię, choć odmienną praktykę stosował w 7 sprawach.⁴⁰ Zauważyć należy, że zastosowana w tych (7) sprawach praktyka jest prawidłowa i świadczy o rzetelnej weryfikacji wniesionego żądania. W sytuacji zatem braku danych przez organ zasadnym jest zakomunikowanie wnioskodawcy tego faktu.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, iż we wszystkich analizowanych sprawach wnioskodawcami były podmioty, którym udostępnienie danych z rejestru mieszkańców następuje nieodpłatnie, na podstawie art. 53 pkt 1 u.e.l.

W toku kontroli ustalono, że w 3 sprawach⁴¹ organ gminy udostępnił dane w zakresie szerszym niż żądał wnioskodawca, co stanowi naruszenie art. 46 ust. 1 pkt 3 oraz pkt 5 w związku z art. 47 ust. 1 u.e.l.

W sprawie nr SO.5345.1.124.2018.AS, wobec niespełnienia przesłanek do uzyskania danych z rejestru mieszkańców, organ gminy prawidłowo odmówił udostępnienia danych, wydając decyzję na podstawie art. 47 ust. 3 u.e.l. Rozstrzygnięcie zawiera elementy, o których mowa w art. 107 § 1 k.p.a., w tym: oznaczenie organu i strony, rozstrzygnięcie i podpis upoważnionej osoby. Ponadto, w pouczeniu decyzji wskazano informację o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania. Rozstrzygnięcie zostało prawidłowo doręczone – w aktach znajduje się zwrotne potwierdzenie odbioru.

W toku kontroli stwierdzono, że w nagłówkach pism stanowiących odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych widniało nieprawidłowe oznaczenie organu, który dane udostępnił (Urzędu Gminy Chojnów zamiast Wójta Gminy). Pisma zawierały niepełną podstawę prawną działania organu gminy, bowiem wskazano przepis art. 46 u.e.l. bez uszczegółowienia jednostek redakcyjnych (ust., pkt). Podkreślić należy, iż organu administracji publicznej działają na podstawie i w granicach przepisów prawa. Zasadnym zatem jest, aby wskazana podstawa prawna działania organu była pełna.

Ponadto stwierdzono, że odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych zostały podpisane przez osoby nieposiadające stosownych upoważnień do działania w imieniu organu gminy, co stanowi naruszenie 50 ust. 2 u.e.l.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących procedur.

[dowód: akta kontroli str.: 425-465]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru zamieszkania cudzoziemców, na podstawie ustawy o ewidencji ludności oceniono **negatywnie**.

---

³⁸ SO.5345.1.274.2018.AS, SO.5345.1.140.2018.AS oraz SO.5345.1.162.2018.AS.

³⁹ Data zgonu, nr aktu zgonu

⁴⁰ SO.5345.1.307.2018.AS, SO.5345.1.335.2018.AS, SO.5345.1.364.2018.AS, SO.5345.1.1.2019.AS, SO.5345.1.3.2019.AS, SO.5345.1.4.2019.AS, SO.5345.1.5.2019.AS.

⁴¹ SO.5345.1.254.2018, SO.5345.1.70.2018 oraz SO.5345.1.92.2018.

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Wójta Gminy Chojnów zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

REJESTRACJA I KWALIFIKACJA WOJSKOWA

W przedmiotowym zakresie poddano kontroli wszystkie czynności z zakresu rejestracji i kwalifikacji wojskowej przeprowadzonej w latach 2018 i 2019. Ustalono, iż w kontrolowanym okresie Wójt Gminy Chojnów nie wydał decyzji administracyjnej na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 3 lub art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

Realizacja obowiązków dotyczących rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej

W wyniku kontroli ustalono, iż zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej⁴², Wójt Gminy Chojnów w latach 2018 i 2019 prowadził rejestrację zgodnie z właściwością, tj. sporządzał rejestr na podstawie rejestru mieszkańców, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Rejestry sporządzone zostały według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej⁴³, zwanego dalej r.r., w formie wydruku na nośniku papierowym, osobno dla każdego rocznika mężczyzn i każdego rocznika kobiet, zgodnie z § 3 ust. 3 ww. rozporządzenia.

Rejestr mężczyzn i rejestr kobiet urodzonych w 1999 r. zostały sporządzone w dniu 15 grudnia 2017 r., rejestr mężczyzn i rejestr kobiet urodzonych w 2000 r. zostały sporządzone w dniu 4 stycznia 2019 r.

Zgodnie z dyspozycją § 3 ust. 5 r.r. dane osób, które ukończyły lub ukończą do 31 grudnia 18 lat życia, ujmuje się w rejestrze najwcześniej w dniu następującym po dniu, w którym osoba objęta rejestracją ukończyła 18 lat życia. W trakcie kontroli ustalono, że w rejestrach osób objętych rejestracją urodzonych w 1999 r. zostały ujęte osoby (dwa przypadki: poz. 21 i 22 rejestru kobiet), które w dniu sporządzenia rejestru nie ukończyły 18 lat życia. Postępowanie takie należy uznać za niezgodne z § 3 ust. 5 r.r. Skutkiem przedwczesnego sporządzenia rejestru może być ujęcie w rejestrze osób, które dokonają wymeldowania w okresie od daty sporządzenia rejestru do końca roku lub brak ich ujęcia w rejestrze w przypadku dokonania zameldowania, a w konsekwencji nieprawidłowe sporządzenie listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskiej. W związku z powyższym wskazanym jest sporządzanie rejestru w dniach od 2 do 5 stycznia każdego roku. Działanie takie pozwoli na uniknięcie powyższej sytuacji i pozostanie w zgodzie z przepisami § 3 ust. 1 i 5 r.r.

---

⁴² Rejestrację prowadzi wójt lub burmistrz (prezydent miasta) właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące osoby objętej rejestracją w dniu ukończenia przez nią osiemnastu lat życia.

⁴³ Dz.U. z 2015 r. poz. 991.

W rejestrze mężczyzn urodzonych w 1999 r. ujętych było 60 osób. W rejestrze kobiet urodzonych w 1999 r. ujętych było 40 osób. W rejestrze mężczyzn urodzonych w 2000 r. i w rejestrze kobiet urodzonych w 2000 r. ujętych było odpowiednio – 61 i 51 osób.

Zgodnie z wymogiem art. 31 ust. 6 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz § 3 ust. 3 r.r. Wójt Gminy Chojnów po sporządzeniu rejestru przekazywał jego jeden egzemplarz wojskowemu komendantowi uzupełnień (w kwalifikacji prowadzonej w 2018 r. pismem z dnia 15 grudnia 2017 r., w kwalifikacji prowadzonej w 2019 r. pismem z dnia 4 stycznia 2019 r.).

W rejestrach kobiet i rejestrach mężczyzn urodzonych w 1999 i 2000 roku, sporządzonych na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej, stwierdzono przypadki osób zameldowanych na pobyt stały na terenie innej gminy, a na pobyt czasowy na terenie Gminy Chojnów. Organ gminy pobytu czasowego – Wójt Gminy Chojnów – prawidłowo zawiadomił organy gmin właściwe dla miejsca zameldowania na pobyt stały o wpisaniu osób do rejestrów. Zawiadomienia zgodne są ze wzorem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej.

W wyniku analizy dokumentów ustalono, że w rejestrach ujęte zostały osoby, które zameldowane były na pobyt stały na terenie Gminy Chojnów, natomiast na pobyt czasowy trwający ponad trzy miesiące – na terenie innej gminy. W jednym przypadku (rejestr mężczyzn urodzonych w 1999 r. pozycja 47) pomimo otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w § 4 ust 2 r.r., w rejestrze nie dokonano stosownego skreślenia, co stanowi naruszenie ww. przepisu. Ponadto nie została uzupełniona kolumna 8 rejestru mężczyzn urodzonych w 1999 r., natomiast dane które należało ująć w rejestrze zostały ujęte w liście stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej. Konsekwencją powyższego było zarówno nieprawidłowe sporządzenie rejestru jak i listy stawiennictwa.

Po sporządzeniu rejestrów organ kontrolowany przysyłał Wojewodzie Dolnośląskiemu informacje o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestrów, zgodnie z § 5 ust. 1 r.r.⁴⁴ Na marginesie należy zauważyć, iż przedmiotowe pisma adresowane były do urzędu wojewódzkiego a nie do wojewody. Powyższe naruszenie stanowi uchybienie formalne, nie wpływa bowiem na realizację zadań przez organ gminy.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących procedur.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej oceniono **negatywnie**.

Terminowość wykonywania obowiązków dotyczących rejestracji

W wyniku kontroli ustalono, że zgodnie z § 3 ust. 1 r.r. Wójt Gminy Chojnów sporządzał rejestr osób objętych rejestracją corocznie, w terminie do dnia 5 stycznia roku następującego po roku, w którym osoby ukończyły 18 lat życia. Po sporządzeniu rejestru organ gminy przysyłał wojewodzie informacje o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestru w roku

---

⁴⁴ Wójt lub burmistrz (prezydent miasta), po sporządzeniu rejestru, przysyła wojewodzie informację o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestru, w terminie do dnia 20 stycznia każdego roku.

2018 terminowo, tj. do dnia 20 stycznia, zgodnie z przepisem § 5 ust. 1 r.r. natomiast w roku 2019 nieterminowo, informacja została przekazana w dniu 24 stycznia 2019 r. Przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących procedur.

Wójt Gminy Chojnów przekazywał jeden egzemplarz rejestru wojskowemu komendantowi uzupełnień niezwłocznie po sporządzeniu, zgodnie z przepisem § 3 ust. 3 r.r. Zawiadomienia o wpisaniu do rejestru osoby zameldowanej na pobyt czasowy na terenie Gminy Chojnów, a na pobyt stały na terenie innej gminy zostały przesłane niezwłocznie (zgodnie z § 4 ust. 2 r. r.).

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, terminowość wykonywania obowiązków dotyczących rejestracji oceniono **pozytywnie**.

Realizacja obowiązków dotyczących kwalifikacji wojskowej

W wyniku kontroli stwierdzono, iż zgodnie z przepisem § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 listopada 2009 r. w sprawie kwalifikacji wojskowej⁴⁵, zwanego dalej r.k.w., Wójt Gminy Chojnów wzywał osoby, o których mowa w § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2018 r.⁴⁶ oraz w § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony narodowej z dnia 4 października 2018 r. w sprawie przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej w 2019 r.⁴⁷, do stawienia się do kwalifikacji wojskowej, za pomocą wezwań. W aktach spraw pozostawiono egzemplarze pism wychodzących, co jest zgodne z § 60 ust. 4 Instrukcji kancelaryjnej. W trakcie kontroli ustalono, iż wezwania sporządzane były wg wzoru określonego w załącznikach do r.k.w.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że Wójt Gminy Chojnów prowadził listy stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej, uwzględniając dane osobowe tych osób, określone w art. 32 ust. 9 pkt 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Listy były sporządzone w sposób określony w § 9 ust. 7 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej, według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do ww. rozporządzenia. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, iż kolumna nr 8 listy stawiennictwa z roku 2018 zawierała dane, które zgodnie z przepisami winny zostać umieszczone w rejestrze. Praktyka taka jest nieprawidłowa narusza bowiem wymogi zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji oraz w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie rejestracji osób na potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej.

W wyniku analizy dokumentów stwierdzono, że Wójt Gminy Chojnów prowadzi wykaz osób o nieuregulowanym stosunku do powszechnego obowiązku obrony, ujmując w nim osoby, które nie dopełniły obowiązku stawienia się do kwalifikacji wojskowej w wyznaczonym terminie i miejscu. Realizuje zatem obowiązek wynikający z § 10 ust. 1 pkt 3 r.k.w.

Wójt Gminy Chojnów przekazywał wnioski dotyczące liczby osób podlegających wezwaniu do kwalifikacji wojskowej, o których mowa w § 8 ust. 3 i 4 r.k.w. Staroście Powiatu Legnickiego (w kwalifikacji wojskowej prowadzonej w 2018 roku pismem

---

⁴⁵ Dz.U. z 2017 r. poz. 1980.

⁴⁶ Dz.U. poz. 2254.

⁴⁷ Dz.U. poz. 1982.

nr GPO.5570.7.2017.SG, w kwalifikacji wojskowej prowadzonej w 2019 roku pismem nr GPO.5570.8.2018.SG).

Jeden egzemplarz listy stawiennictwa organ kontrolowany przekazywał do Starostwa Powiatowego w Legnicy, gdzie mieści się siedziba Powiatowej Komisji Lekarskiej, w myśl § 9 ust. 5 r.k.

W tym miejscu zauważyć należy, iż zarówno przepis § 8 ust. 4 r.k.w. jak i przepis § 9 ust. 5 zdanie drugie r.k.w. precyzyjnie wskazują adresatów, którym organ gminy jest zobowiązany przekazać ww. dokumentację, tj. odpowiednio – wojewodę (za pośrednictwem starosty) i powiatową komisję lekarską. Wobec powyższego odpowiednie dokumenty i informacje należy kierować do właściwych organów, prawidłowo oznaczając zarówno ich adresata jak i nadawcę, tj. organ a nie urząd. Powyższe naruszenie stanowi jedynie uchybienie formalne, nie wpływa bowiem na realizację zadań przez organ gminy.

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono, że organ gminy realizował obowiązek wynikający z § 10 ust. 1 pkt 2 r.k.w., tj. ustalał przyczyny niestawienia się osób do kwalifikacji wojskowej i miejsce ich pobytu, a wyniki ustaleń przekazywał przewodniczącemu powiatowej komisji lekarskiej oraz właściwemu wojskowemu komendantowi.

Wójt Gminy Chojnów, będąc właściwy ze względu na miejsce pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące zawiadomił prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego o stawieniu się osoby po raz pierwszy do kwalifikacji wojskowej. Zawiadomienie zgodne jest ze wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej.

Ponadto stwierdzono, iż organ kontrolowany nie realizował obowiązków wynikających z przepisów § 10 ust. 1 pkt 5 lit. a i b ponieważ w kontrolowanym okresie nie zaistniały sytuacje, o których mowa w powyższym przepisie.

Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących procedur.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące realizacji obowiązków informacyjnych dotyczących kwalifikacji wojskowej oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Terminowość wykonywania obowiązków dotyczących kwalifikacji wojskowej

W wyniku kontroli stwierdzono, że wezwania do kwalifikacji wojskowej były doręczane osobom co najmniej na siedem dni przed wyznaczonym terminem stawienia się do kwalifikacji wojskowej, zgodnie z przepisem § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej.

Listy stawiennictwa do kwalifikacji wojskowej zostały sporządzone i przekazane powiatowej komisji lekarskiej w terminach przewidzianych w § 9 ust. 5 rozporządzenia w sprawie kwalifikacji wojskowej.

Ponadto ustalono, że organ gminy zawiadomił prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego (jeden przypadek) o stawieniu się osoby po raz pierwszy do kwalifikacji wojskowej nie dochowując terminu określonego w § 11 ust. 1 r.k.w. Przyczyną stwierdzonej nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących procedur.

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, terminowość wykonywania obowiązków dotyczących kwalifikacji wojskowej oceniono **pozytywnie**.

Ponadto należy zaznaczyć, iż w dokumentacji dotyczącej rejestracji i kwalifikacji wojskowej w miejscach przeznaczonych na pieczęć nagłówkową organu stosowano pieczęć aparatu pomocniczego organu (tj. Urzędu Gminy Chojnów) a nie organu gminy – Wójta Gminy Chojnów. W toku kontroli stwierdzono również, iż dokumentacja dotycząca rejestracji i kwalifikacji wojskowej w roku 2018 i 2019 została podpisana z upoważnienia Wójta przez pracowników urzędu – Panią Honoratę Tajchman-Rękoś – Skarbnika Gminy oraz przez Panią Małgorzatę Hojdycz-Smolińską – Naczelnika Wydziału Gospodarki, Planowania i Ochrony Środowiska. Ustalono, iż ww. pracownicy posiadają upoważnienie Wójta Gminy Chojnów wydane na podstawie art. 33 i art. 39 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁴⁸ oraz art. 268a k.p.a.⁴⁹ Niemniej jednak z analizy treści przedłożonych upoważnień wynika, iż pracownicy nie posiadają uprawnień do występowania w imieniu Wójta w sprawach związanych z wykonywaniem obowiązków związanych z rejestracją i kwalifikacją wojskową na podstawie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Powyższe stanowi naruszenie art. 31 ust. 2 i 3 ww. ustawy.

[dowód: akta kontroli str.: 466-543]

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Wójta Gminy Chojnów zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie rejestracji i kwalifikacji wojskowej oceniono negatywnie.

W związku z powyższym, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

W ZAKRESIE DOWODÓW OSOBISTYCH:

1. Prawidłowo, zgodnie z § 9 r.d.o., ustalać tożsamość osoby ubiegającej się o wydanie dowodu osobistego a nie wnioskodawcy.
2. Rzetelnie weryfikować kompletność wniosków o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz wniosków o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodem osobistym, a w razie stwierdzenia braków formalnych wzywać do ich uzupełnienia na podstawie art. 64 § 2 k.p.a.
3. Udostępniać dane z Rejestru Dowodów Osobistych zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy i w zakresie w jakim wykazał uprawnienia.
4. Dane z Rejestru Dowodów Osobistych oraz dokumentację związaną z dowodem osobistym udostępniać w oparciu o prawidłową podstawę prawną.

---

⁴⁸ Dz.U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm. art. 33 ust. 1: Wójt wykonuje zadania przy pomocy urzędu gminy. art. 39 ust. 2: Wójt może upoważnić swoich zastępców lub innych pracowników urzędu gminy do wydawania decyzji administracyjnych, o których mowa w ust. 1, w imieniu wójta.

⁴⁹ Organ administracji publicznej może upoważniać, w formie pisemnej, pracowników obsługujących ten organ do załatwiania spraw w jego imieniu w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień, zaświadczeń, a także do poświadczania za zgodność odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych postępowań z oryginałem.

5. Odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz wnioski o udostępnienie dokumentacji związanej z dowodem osobistym opatrywać pieczęcią organu gminy oraz opatrywać podpisem i pieczęcią wójta lub prawidłowo upoważnionej osoby.
6. Wskazywać prawidłową podstawę prawną nieodpłatnego udostępnienia danych z Rejestru Dowodów Osobistych oraz nieodpłatnego udostępniania dokumentacji związanej z dowodami osobistymi.

W ZAKRESIE EWIDENCJI LUDNOŚCI:

1. Czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrzymywać w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności, zgodnie z art. 72 § 1 k.p.a.
2. Postępowania prowadzić z udziałem wszystkich stron postępowania.
3. Zaświadczenia z rejestru mieszkańców wydawać na wniosek.
4. W przypadku wyznaczenia stronie terminu, podejmować czynności po jego upływie.
5. W wezwaniach świadków wskazywać prawidłową podstawę działania organu gminy.
6. Zawiadamiać strony postępowania o planowanym terminie przeprowadzenia czynności procesowej.
7. Przestrzegać terminu, o którym mowa w art. 79 § 1 k.p.a.
8. Realizować obowiązki z należytą starannością.
9. Pisma kierować do osoby wyznaczonej w postanowieniu sądu o ustanowieniu kuratora *absentis* po uprawomocnieniu się tego postanowienia.
10. W pouczeniu decyzji wskazywać informację o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, zgodnie z art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a.
11. W podstawie prawnej decyzji o umorzeniu postępowania wskazywać pełną podstawę prawną działania organu gminy.
12. Przestrzegać przepisu art. 261 § 1 k.p.a.
13. W zawiadomieniach kierowanych do stron na podstawie art. 36 k.p.a. pouczać o prawie do wniesienia ponaglenia.
14. Przestrzegać przepisu art. 24 ust. 3 u.e.l.
15. Dokładać należytej staranności przy doręczaniu pism (art. 46 § 1 i 2 k.p.a.).
16. Zaświadczenia wydawać zgodnie z żądaniem uprawnionego podmiotu, wskazując prawidłową podstawę prawną działania organu gminy. W przypadku wątpliwości podejmować czynności na podstawie art. 59 k.p.a.
17. Na zaświadczeniach umieszczać oznaczenie organu gminy.
18. Na wnioskach o wydanie zaświadczenia umieszczać pieczęć wpływu pisma do Urzędu.
19. W przypadku braków formalnych wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców podejmować czynności na podstawie art. 64 § 2 k.p.a.
20. Odpowiedzi na wniosek o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców udzielać zgodnie z żądaniem wnioskodawcy oraz zgodnie z wykazanymi uprawnieniami.
21. W pismach stanowiących odpowiedź na wniosek o udostępnienie danych wskazywać prawidłowe oznaczenie organu gminy oraz pełną podstawę prawną działania, a także opatrywać podpisem uprawnionego podmiotu.

W ZAKRESIE REJESTRACJI I KWALIFIKACJI WOJSKOWEJ:

1. Rejestr osób objętych rejestracją sporządzać zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2009 r. w sprawie rejestracji osób na

potrzeby prowadzenia kwalifikacji wojskowej oraz założenia ewidencji wojskowej.

2. Po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia w rejestrach dokonywać stosownych skreśleń.

3. Informację o liczbie mężczyzn i kobiet wpisanych do rejestru przysyłać wojewodzie w terminie do 20 stycznia każdego roku, zgodnie z § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia.

4. Listę stawiennictwa osób do kwalifikacji wojskowej sporządzać zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 listopada 2009 r. w sprawie kwalifikacji wojskowej.

5. Dokumentację dotyczącą realizacji zadań z zakresu rejestracji i kwalifikacji wojskowej opatrywać pieczęcią organu gminy oraz opatrywać podpisem i pieczęcią wójta lub prawidłowo upoważnionej osoby.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej proszę o przekazanie **w terminie do dnia 30 kwietnia 2019 r.** informacji o wykonaniu zaleceń i wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Paweł Hreniak